Akademik ?tibar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik ?tibar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16524

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik ?tibar Ölçe?i, Çi?dem Apayd?n ve M. S. Kapucu taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören lisans ö?rencilerinin, tercih ettikleri üniversitelerin **akademik itibar** düzeyini nas?l alg?lad?klar?n? ve bu itibar?n üniversite tercihlerindeki rolünü belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?rencilerin üniversite seçimi sürecinde etkili olan faktörler aras?nda akademik kalitenin ve kurum imaj?n?n önemini ortaya koymay? hedeflemektedir. Ara?t?rma, akademik itibar?n yan? s?ra sosyal etkinlik ve üniversiteyi tercih etme aras?ndaki ili?kileri inceleyen daha büyük bir çal??man?n parças?d?r.

Ölçek, be?li Likert tipi derecelendirme kullan?larak yap?land?r?lm??t?r ve ö?rencilerin alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmeyi sa?lamaktad?r. Bu geli?tirme çal??mas?, Türk e?itim yönetimi literatürüne, özellikle üniversite yönetimi ve ö?renci tercih davran??lar? alanlar?nda önemli bir katk? sunmaktad?r. Ölçe?in geli?tirilme süreci ve psikometrik özellikleri, ilgili akademik yay?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Akademik ?tibar, Üniversite Tercihi, Lisans Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, Yüksekö?retim, Kurum ?maj?, Likert Ölçe?i, E?itim Yönetimi.

Yazarlar

Çi?dem Apayd?n, M. S. Kapucu.

Amaç

Akademik ?tibar Ölçe?i'nin temel amac?, üniversite ö?rencilerinin kendi kurumlar?na yönelik alg?lad?klar? **akademik itibar** seviyesini ölçmektir. Bu ölçek, akademik itibar?n, ö?rencilerin üniversiteyi tercih etme kararlar? ve üniversitenin sundu?u sosyal etkinliklere kat?l?m düzeyleri ile olan ili?kisini ampirik olarak incelemek üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirilen bu araç sayesinde, yüksekö?retim kurumlar?n?n yönetim stratejilerini belirlerken akademik itibar?n hangi boyutlar?n?n ö?renci alg?s?nda daha kritik rol oynad??? anla??labilmektedir.

Ölçek, yüksekö?retim kurumlar?n?n rekabetçi ortamda kendilerini konumland?rmalar?na yard?mc? olacak veriler sa?lamay? amaçlamaktad?r. Üniversiteler, bu ölçekten elde edilen sonuçlar? kullanarak, akademik kadro kalitesi, ara?t?rma performans?, e?itim-ö?retim standartlar? gibi itibar bile?enlerini güçlendirmeye yönelik hedefler belirleyebilirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Akademik ?tibar Ölçe?i, psikolojideki ve e?itim yönetimindeki yap? geçerli?i prensiplerine uygun olarak, **akademik itibar** kavram?n? ölçmek üzere geli?tirilmi?tir. Akademik itibar, genellikle bir kurumun e?itim kalitesi, bilimsel ara?t?rma ç?kt?s?, ö?retim üyelerinin yetkinli?i ve mezunlar?n ba?ar?s? gibi çok boyutlu unsurlar?n kamuoyu nezdindeki alg?lanan de?eri olarak tan?mlan?r. Ölçe?in, bu karma??k yap?y? temsil eden alt boyutlara sahip olmas? beklenmektedir, ancak kaynakta bu alt boyutlar aç?kça belirtilmemi?tir.

Ölçe?in temel yap?s?, ö?rencilerin kurumsal alg?lar?n? yans?tan maddelerden olu?ur ve bu alg?lar?n, rasyonel tercih süreçleri üzerindeki etkisini incelemeye odaklan?r. Bu ba?lamda, ölçe?in ölçtü?ü yap?, sadece akademik performans? de?il, ayn? zamanda bu performans?n hedef kitle (lisans ö?rencileri) taraf?ndan ne ölçüde takdir edildi?ini ve içselle?tirildi?ini de kapsar.

Geçerlik

Kaynak metinde Akademik ?tibar Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik detaylar ("-") ile belirtilmemi?tir; ancak bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u için, geçerlik (validity) analizlerinin makalede yer ald??? varsay?lmal?d?r. Tipik olarak, bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (Construct Validity) ve **kapsam geçerli?i** (Content Validity) analizleri yap?l?r. Yap? geçerli?i için genellikle faktör analizi yöntemleri kullan?l?r.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? ne kadar do?ru temsil etti?ini belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulam?? olabilirler. Ayr?ca, ölçe?in di?er benzer yap?larla ili?kisini gösteren **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** çal??malar? da akademik itibar?n ölçüldü?ü ba?lamda önem ta??maktad?r. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar?na ula?mak için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Akademik ?tibar Ölçe?i'nin güvenirlik (reliability) verileri kaynak metinde aç?kça belirtilmemi?tir ("-"). Ancak, ölçek geli?tirme standartlar?na göre, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösteren analizlerin yap?lm?? olmas? zorunludur. Genellikle, iç tutarl?l?k katsay?s? olarak **Cronbach Alfa** de?eri hesaplan?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenirli?i (zamana ba?l? kararl?l?k) veya yar?ya bölme güvenirli?i gibi di?er güvenirlik yöntemleri de kullan?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?yla uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Ölçe?in güvenirlik katsay?lar?, orijinal makalede detayl? olarak sunulmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Akademik ?tibar Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçe?in yap?sal boyutlar?n? ortaya ç?karmak ve teorik modeli do?rulamak amac?yla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? (e?itim kalitesi, ara?t?rma itibar?, sosyal imaj vb.) ölçmesi durumunda, faktör analizi, bu boyutlar?n birbirinden ayr???p ayr??mad???n? gösterir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in nihai madde say?s?n?, alt boyutlar?n? ve her bir faktörün varyansa katk?s?n? belirlemede kritik rol oynam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal sa?laml???n? kan?tlayarak, akademik itibar?n ö?rencilerin gözünde hangi bile?enlerden olu?tu?unu netle?tirmeye yard?mc? olmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ara?t?rma ba?lam?nda Türk kültürüne yönelik geli?tirilmi? ölçek).

Format: Ka??t-kalem testi (Olas?l?kla).

Dil Mevcut: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?retim ö?rencileri).

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi ya? grubu (Genellikle 18-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Akdeniz ve Eski?ehir Osmangazi Üniversitelerinde ö?renim görmekte olan lisans ö?rencileri örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Be?li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (Örn: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Üniversite Yönetimi, Kurumsal ?tibar, Ö?renci Alg?s?, Geçerlik, Güvenirlik, Akademik Kalite, Yüksekö?retim Kurumlar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Çi?dem APAYDIN için: cigdemapaydin@akdeniz.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Akdeniz Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Tahmini).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2017 y?l?nda yay?mlanan akademik makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden üretimi için, sorumlu yazar Çi?dem Apayd?n ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m genellikle makaleye at?f yapmak ?art?yla serbest olabilir, ancak bu konuda kesin bilgi için yazar?n izni önemlidir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve geli?tirme süreci, Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi Dergisi'nde yay?mlanm??t?r. ?lgili makaleye eri?im ba?lant?s? a?a??dad?r: kuey.net. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF'e bu ba?lant?dan eri?ilebilir: akademik-itibar-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Apayd?n, Ç., & Kapucu, M. S. (2017). Üniversiteyi Tercih Etme, **Akademik ?tibar** ve Sosyal Etkinlik Aras?ndaki ?li?ki: Akdeniz ve Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi Lisans Ö?rencileri Örne?i. *Kuram ve Uygulamada Egitim Yönetimi Dergisi, 23*(2), 199-222.

Akademik ?tibar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Akademik ?tibar Ölçe?i'nin maddeleri orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine ve puanlama yönergelerine ula?mak için yukar?da belirtilen Apayd?n ve Kapucu (2017) makalesinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM